

Director: Eugen Goga
Redactor: I. U. Soricu
Redacția: Al. A. Hodog
Redacția: Al. A. Hodog
Strada Gravelor Nr. 19.

Abonamente:
pe un an 75 lei = 150 Cor.
pe 6 luni 38 lei = 76
pe 3 luni 19 lei = 38
Administrația:
Strada Poștilor Nr. 11

Renășterea României

După trei ani

S-au împlinesc astăzi trei ani, de când România, deși avea în fața ei icăna dușmană a Belgiei și a Serbiei cotoplită de germani, s'a aruncat în sălbatecul vârtej morții, hotărâtă fiind să înfrunte orice pericol, numai să ajungă a vedea înfăptuit al de veacuri al neamului nostru.

A fost atâtea încredere în sufletele celor care să învingă sau să moară, încât, în avântul lor, Carpații și-au plecat sfinculmte, lăsându-i să treacă acolo unde de mie de ani sufletul românesc se omdin durere și așteptare. A fost atâtea încredere față de acest Ardeal al visurilor și mândriei lor, încât nici măcar o clipă s'au gândit la prețul jertfei ce li se cerea spre a-l vedea unit cu Țara-mamă.

Abia după ce am intrat în danțul morții-am văzut că visul și dorul nostru încredințase așa de mult puterile de cari dispunem. Dar, dacă am înțeles cât de mare trebuie să fie puterile și cu piepturile goale, credința noastră a fost mai puternică decât granitul munților, pe cari, în slaba noastră pregătire, nu i-am putut apăra.

Ne-am văzut câmpurile invadate de mustele flămânde ale Apusului și ale Balcanilor. I-am văzut pe cei cari trebuiau să ajute răzând de durerea noastră și jertfa avută nostru cu aceiași ticăloasă lăcomie ca și dușmanul năvălitor. Am văzut în cerul însuși nu ne cruță, ci ne lovește dușmănie, trimițând asupra luptătorilor noștri vântul pustiitor al morții. Se stinuseră cei buni și vrednici de boală, de răz și de foame. O lume întregă ne credea îndrăgii peiri.

Ci, dacă loviturile oamenilor și ale morții întregi ne-au rărit rândurile și ne-au lăsat puterile, credința ne-a rămas aceeași în zilele de durere și de încercare, ca în zilele primului nostru triumf. Ea ne-a ajutat în durere, ea ne-a luminat în nelegere, ea ne-a întărit în pornirea hotărâtă de a da, acolo pe pământul Moldovei și în jur, crunta lovitură, pe care în vara lui 1917 a primit-o dușmanul în Vrancea și la Mărășești.

Am văzut destrăbălarea unei armate, pe pornită din stepele sarmate, ar fi putut cucerească lumea, am văzut o sămăntină ticăloasă pe pământul nostru, sămăntină de descurajare în singuratecele suflete noastre. Credința în triumful dreptei noastre cauze a întărit însă brațul încercat ostașului român. Și, ca puberea de bătaie vântului, gunoiul rusesc a fost trecut peste Nistru.

O pace umilitoare ne răpea munții și marea. Ne lua ultimele rații de merinde ale luptătorilor, ne lua pentru o sută de ani puterea de a ne ridica. Ne cerea vitele și armamentul. Și, plângând, luptătorii idealului nostru, își sărutau armele, de cari se despărțeau, primind, drept răsplată a vredniciei lor — ticăloasa lege a muncii obligatorii, care se tălmăcea prin robirea la munca ciocoiască a brațelor istovite de luptă.

Ni s'a luat tot. Dar ne-a rămas credința. Ne-a rămas întregă, regeneratoare, izvor veșnic al dorului de răsunare, al dorului de a ne vedea toți la un loc, stăpâni pe pământul nostru, pe viața și pe soarta noastră. Și ce puternic avânt a dat această credință eroilor, când pentru a doua oară Carpații și-au deschis largi porțile în fața batalioanelor pornite să împlinescă cel mai sfânt dintre visuri.

În trei ani sufletul neamului nostru s'a îmbrododit de atâtea ori în vălul luminii biruinței și al umbrelor durerii. În trei ani viața noastră a stat la atâtea răspântii. În trei ani am văzut și-am îndurat ceace alte generații n'au simțit și n'au văzut veacuri întregi. În trei ani neamul nostru a fost făt-frumosul norit să găsească izvorul de apă vie. Și în pribegia lui a avut să lupte cu toate puterile, pe cari iadul i le-a pus în cale. Dar nici în fața morții el n'a pierdut credința.

Și această credință l-a dus la liman. Și această credință l-a făcut să-și vadă visurile împlinite. Azi avem tot ce aspirațiunile noastre întrezăreau. După trei ani de zbucium și luptă și jertfă suntem stăpâni acolo unde n'am năzuit și unde nu vrem să rămânem. Dar nu trebuie să credem că lanțul suferințelor și al jertfelor s'a încheiat. Avem azi o Românie mare și legată prin sânge de sufletul neamului nostru. În cadrele acestei Românie mari trebuie să facem România care a luptat și a jertfit pentru progresul general al luptei și a jertfit pentru dreptate, pentru libertate și pentru lumină. De aceiași credință avem nevoie și de acum înainte. Ea trebuie să ne călăuzească. Prin ea numai vom putea înfrânge patimile, cari pun progresului aceiași piedici ca și cel mai înverșunat dușman.

După credința în triumful asupra dușmanului, credința în triumful asupra întunecului. Și vom birui și de data aceasta.

I. Miron

Nu mai sunt Carpații...

Un blestem de veacuri s'a năruit în două zile și două nopți.

Carpații cari ne rupeau în două, Carpații cari ne încercăuiau peste mijloc ca o chingă de fier, Carpații nu mai sunt.

Ostirea noastră s'a mutat în țara românească.

Istoria românismului ajunge la o răspântie nouă.

Sufletul acestui popor se premeneste prin botezul de sânge, gândirea lui se rectifică și s'întărește prind o putere neștiută încă. Sobria soldaților noștri a deslegat un vis milenar. Tot ce-au cântat poezii, toate frigidurile vizitorilor politici, s'au intrupat acum, o literatură întregă care-și purta fiorii pe creștele munților, se trecește astăzi trecută ca prin minune, în vârtejul unei clipe, dincolo de obiectivul ei.

Sunt atât de palpabile zilele acestea, încât vorbele își pierd rețelul, conștient se frânge sub povara emoției. Realitatea a depășit cadrul fanteziei și în fața iconicei mărețe biata noastră minte rămâne neputincioasă, cufundându-se într-o proslăvire mută.

Senzația unei nășii de-o mie de ani ne năvălește astăzi.

Lasinatele moștenite tresar, morții își plimbă de-usupra noastră cântecele lor bătrânești, loșince din strămoși prin aripi noi, trecutul și viitorul se îmbină, sunt atâtea flocări cari ne fănesc din sânge că nu mai încap în inimă și de orșura lor sufletul ni se topește în marce rău de lavă care curge impetruș.

În zadar stau la mână cu o foaie de hârtie albă, să cobor pe ea ca o frântură din cea mai sfântă epopee.

Cuvintele nu mai ascultă, ochii rătăcesc departe pe drumul regimentelor intravipate și din fința mea se desprind toate picăturile de lumină cari se pierd în norul de praf din urma lor...

Nu știu ce mister al Proniei m'a învrednicit să trăiesc aceste clipe și nu înțeleg ce bine vom fi făcut în viața, de mi-a fost dat să ajung ziua când gura mea poate să rostească acest rău înfricoșat:

Nu mai sunt Carpații.

O. Goga

Intrunirea partidului național la Sibiu

Di Oct. Goga espune programul partidului — Cuvântările dlor N. Ivan și Const. Baocșan — Organizarea în vederea alegerilor

Răspunzând chemării făcute de dl Octavian Goga, în vederea reorganizării partidului național, un mare număr de fruntași ai satelor din județul Sibiu, împreună cu membrii partidului aflați în localitate, s'au intrunit ieri în sala cea mare a „Asociațiunii”. Ca o dovadă despre răsunetul pe care l-a avut nevoia de reorganizare a partidului, cea mai mare parte din publicul care a asistat la întrunire sunt țărani. Sala de jos e dealtef nelcăpătoare pentru a cuprinde tot publicul. O bună parte din asistență e nevoită să ocupe galeriile și lojile.

Dl Octavian Goga deschide întrunirea în prezența dlui Iuliu Maniu, președintele partidului național, anunțând adunarea ca a primit cu bucurie sarcina de a începe lucrările de organizare a partidului în județul Sibiu.

Am această convingere, adaug dl Octavian Goga, că în configurația vieții noastre de Stat, rasa cea mai curată românească, cea mai ferită de influențe străine se găsește aici, la acest col de margine, în jurul Sibiului. Iată pentru românii de aici le revine greaua sarcină de a fi îndrumătorii vieții publice. Trebuie să arătați, în cadrul libertății politice, de ce e capabil neamul românesc. Dvoastră ați înțeles că România era dator să afirme cu spada în mână dreptul tuturor românilor de a trăi în același stat, și ca o pildă vie a acelei înțelegeri ați venit, mulți dintre dvoastră, în vechiul Regat, în cursul războiului, pentru a dovedi celor cari afirmă că Ardealul nu dorește alipirea la România, care este adevăratul sentiment al acestui Ardeal. Dvoastră aveți această convingere că dacă suntem astăzi uniți, o datorăm jertfei de sânge făcută de poporul românesc, și dacă putem astăzi să discutăm în mod liber, trebuie să mulțumim soldaților noștri. (Aplauze furtivoase).

Noi vom fi deci aceia cari vom propaga, de aici din mijlocul dvoastră, cari ați avut legăturile cele mai strânse cu România veche, cari ați plecat în pribegie odată cu retragerea armatei române, cari ați luptat în rândurile ei, noi vom propaga această dragoste dela frații, făcându-ne ecou sentimentului de recunoștință față de sacrificiile fraților din vechiul Regat. (Aplauze)

În afară de acest sentiment de recunoștință mai păstrăm în sufletele noastre un sentiment de profundă venerație pentru M. S. Regele. (Aplauze prelungite). Poporul românesc este dinastic pentru că dă seama de necesitățile sale istorice și simte că el e un fel de fapt, în împrejurările turburări în care trăim încă, are nevoie de un punct de sprijin. Acest punct de sprijin e Dinastia. (Aplauze).

Cunoscând necesitățile cari au călăuzit acest neam, vă dați seama și de importanța adunării dela Alba-Iulia, care a fost o consecință a întregii noastre lupte naționale. Gândul ascuns, dorința unanimă de unire a românilor din Ardeal, Bănăt și ținuturile ungurene, a fost proclamat de îndată ce am putut face acest lucru și la Alba-Iulia, s'a pectuit unirea limpede, definitivă, fără condițiuni, cu țara românească.

La Alba-Iulia s'a ales Consiliul dirigent. Dar rostul acestuia nu e ca România întregă să aibă două guverne, unul la Sibiu și altul la București. Consiliul dirigent a fost necesar pentru a împlini o nevoie izvoită dintr-o stare de fapt, o necesitate impusă de împrejurări. Existența lui va fi sfârșită în ziua în care, după ce se vor face alegerile pentru Constituanta vom avea un guvern unitar. În cadrul acestor idei trebuie să se știe că nu vom să reprezentăm nici un curent de separatism, nici o tendință de regionalism, ci vom unirea desăvârșită cu vechiul Regat. (Aplauze prelungite. Strigăte de: Așa e!)

În ceace privește partidul național, el a reprezentat în fosta Ungarie, lupta de rasă. Împrejurările au ados ca în timpul războiului să răsară pe ici pe colo exponenți ai mișcării socialiste. Noi ne-am dat seama dela început însă că poporul românesc de-aici nu poate reprezenta decât o democrație națională. Să nu se creadă că am considerat socialismul ca o primejdie. S'a zis chiar că eu, în Marele Stat am atacat pe socialisti. Să nu se supere socialistii, dar nu considerăm socialismul ca o primejdie, și nu-l declarăm război. Vrem să spunem numai că socialismul nu există și nu poate exista printre țărani noștri, că poporul românesc are tradiția proprietății individuale a muncitorului harnic al pământului, și că satele noastre nu se pot comuiza. (Aplauze prelungite).

Noi am reprezentat în trecut prin apărarea sentimentului național. Această credință o avem și astăzi, când pornim dela constatarea că România, prin realitatea geografică și istorică și chiar prin realitatea statistică, este un stat național. Adevărat că se găsește pe acest pământ resturi de popoare, venite să se îmbogățească aici, sau aduse pentru a ne desnaționaliza. Aceste frânturi de naționalități, cărora le garantăm toate drepturile pe cari noi nu le-am avut în Ungaria, nu pot să altereze însă caracterul de stat național al României întregi. (Aplauze)

Un ziar al sașilor din Sibiu scria mai zilele trecute dacă n'ar fi bine ca în loc de stat național să se spună că România e un stat de drept. La aceasta nu răspundem altceva decât aceea că statul național nu exclude ideea de stat de drept. (Aplauze prelungite).

Ținând seama de structura socială a popoului nostru trebuie să ne dăm seama că baza acestui popor e o largă și sănătoasă pătură țărănească. Aceasta este temelia pe care trebuie să ne sprijinim toate viața noastră națională. E un adevăr care chiar dacă n'a ieșit la iveală în guvernare, nici chiar în vechiul Regat, n'a fost în schimb contestat de nimeni. Din această structură socială a popoului nostru a ieșit și în partidul național nevoia unei democrații pentru că întreg sufletul nostru, cu amintirile lui recente, ne leagă de popor. Suntem democrați pentru că n'am putea fi altfel. Poporul românesc n'are încă o burghezie exploatare; intelectualii noștri sunt sau fii sau nepoți de țărani. Noi vedem deci de o parte pe intelectualii noștri, iubind pătura țărănească, din care au răsarit și având încredere în forța ei de viață, iar pe de altă parte pe țărani

Campania electorală

Cuvântul M. S. Regelui

cătră poporul român, la începutul războiului pentru întregirea Neamului
(14/27 August 1916)

Români!

„Războiul, care de doi ani a încins tot mai strâns hotarele noastre, a struncinat adânc vechiul așezământ al Europei și a înverdat ca pentru viitor numai pe temelii naționale se poate asigura viața pașnică a popoarelor.

Pentru neamul nostru el a adus ziua așteptată de veacuri de conștiința națională, ziua unirei lui.

După vremuri îndelungate de nenorociri și de grele încercări, înaintașii noștri au reușit să întemeieze Statul Român prin Unirea Principatelor, prin războiul independenței, prin munca lor neobosită pentru renașterea națională.

Astăzi ne este dat nouă să întregim opera (lucrarea) lor, închegând pentru totdeauna ceea ce M. hălu Viteazul a înfăptuit numai pentru o clipă: Unirea Românilor de pe cele două părți ale Carpaților.

De noi atârână să scăpăm de sub stăpânirea străină pe frații noștri de peste munți și din plaiurile Bucovinei, unde Ștefan cel Mare doarme somnul lui de vece.

În noi, în virtuțile, în vitejia noastră stă putința de a le reda dreptul ca într-o Românie întregită și liberă, dela Tisa până la Mare, să propăsească în pace, potrivit destinelor și aspirațiilor lor ginte noastre.

Români!

Insufleții de datorla sfântă ce ni se impune, hotărâți să înfruntăm cu bărbăție toate jertfele legate de un crâncen război, pornim la luptă cu avântul puternic al unui popor care are credința neclintită în menirea lui.

Ne vor răsplăti roadele glorioase ale izbândei.

Cu Dumnezeu înainte!”

Ferdinand

Situația politică

O nouă notă a fost adresată guvernului român, în numele Antantei, prin intermediul reprezentanților aliați din București.

Această notă, ca și cele precedente, se referă la ocupațiunea română din Ungaria și la reștile făcute de armata română.

România este invitată să respecte principiul, care este la baza tuturor tratativilor de pace, a căreia deosebită noțiune nu vor fi tratate de o parte în mod izolat, ci de ansamblul aliaților.

În consecință România este invitată a stabili bilanțul tuturor despăgubirilor sau rechizițiilor făcute în teritoriul ugar, care vor trebui acoperite din partea care ar putea fi atribuită României prin tratatul de pace cu Ungaria.

Cercorile politice din București dau ca semn demisia dlui Brătianu pentru ziua de 30 August, data la care expiră uoul termen pentru călătoria tratatului cu Austria.

În legătură cu acest fapt se afirmă că dl I. Brătianu a și expediat la Paris protestul pe care îl doilea delegat al României dl Mișu îl va depune pe masa Conferinței de pace.

Criza de guvern va primi atunci o grabnică soluție. În cazul în care o nouă formație ministerială nu va reuși, M. S. Regele va chema, după ce se crede, un guvern de concentrare a partidelor cari sunt actualmente în opoziție. Acest guvern ar încerca să obțină dela Paris unele concesii, după care va semna pacea.

Aniversarea nașterii Regelui

— Telegramă întârziată —

Sinaia, 24. — Azi cu prilejul aniversării zilei de naștere a Regelui s'a oficiat un Te Deum la mănăstire, la care au luat parte miniștrii Constantinescu, Angelescu, Buzdugan, Mărășescu, general Văitoianu, Ștefan Pop, ministrul Transilvaniei, Inculțel ministrul Basarabiei și Nistor ministrul Bucovinei, precum și reprezentanții autorităților locale.

La ora 1245 a sosit cu automobilul și primul ministru Brătianu spre a prezenta felicitări Regelui în numele guvernului.

Regele a răspuns mulțumind, și amintind că azi sunt trei ani de când în Castelul Peșior s'a hotărât intrarea României în război.

Toți miniștrii și arhimandritul Dionisie, starețul mănăstirii Sinaia, au fost reținuți la dejan la Castelul Peșior.

Miniștrii Brătianu, Buzdugan, Constantinescu, Angelescu și Mărășescu s'au înapoiat în urmă la București; dlul Pop și Nistor au plecat la Arad, iar dl Inculțel se înapoiază mâine la București.

Stabilirea legăturii între București și Viena

Dela începerea ofensivelor maghiare împotriva noastră, legătura cu Viena, reluată după armistițiul dela Spaa, între aliași și Puterile Centrale — fusese din nou întreruptă.

La contra ofensiva armatelor române, Maghiarii au distrus podurile peste Tisa și au rulat pe cât au putut linia ferată.

După ocuparea Budapeștii, de către armata românească, atât nevoile noastre cât și ale aliaților cereau grabnica reluare a circulației pe calea ferată, direct cu Budapeșta și de aici cu Viena.

Astăzi această restabilire a circulației s'a făcut și primul tren Viena-București a trecut cu următorul itinerar: Viena Bruck Budapeșta Seghedin Clongrad Arad București.

Trenul face ocolul Seghedin-Clongrad din cauză, că atât podul dela Seghedin cât și cel dela Solnok peste Tisa n'au fost încă reparate, ci numai cel dela Clongrad.

După repararea podurilor se va stabili itinerarul definitiv cel mai scurt și mai sigur.

Trenul direct pentru Viena e rezervat, deocădată, oficialităților civile și militare și nu transportă mărfuri.

Tratatul cu Austria

Lyon. — Comisia de coordonare a tratatului cu Austria și-a isprăvit Duminecă lucrările sale în același timp comisia redactării isprăvea scrisoarea de trimitere a notei. Totul va fi supus Conferinței Luni, așa încât remiterea răspunsului dlui Renner e iminentă. Dl Renner va conferi cu colegii săi la frontiera austro-elvețiană. Dl Renner e obligat a cere avizul marii comisii a adunării naționale. Aceasta comisiune a fixat limitele în care el se poate mișca.

Condițiile păcii cu Bulgaria

Lyon. — Studiile condițiilor de fixat Bulgariilor vor urma după terminarea păcii cu Austria. Delegația bulgară a trimis două noi uoul conferinței de pace. Prima să opune atribuirea sârbilor a teritoriilor dela frontiera occidentală a Bulgariei, cari aparțin Bulgariei încă dela declaraarea independenței. În a doua notă să cere ca repatrierea prizonierilor să fie făcută cât mai repede posibil.

Denikin amenință Kievul

Nauen. — Înaintarea plină de succes a lui Denikin, concomitentă cu atacul naval englez asupra Kronstadtului și mișcările polonilor precum și a armatei nordice ruse contra bolșevicilor, a atras mult atențiunea cercurilor Conferinței, iar amfiteatru politic rus din Paris speră că mișcarea generală antibolșevică va avea succes înal de vremea iernii, împotriva înfrângerii lui Kolceak în Siberia. Potrivit mesajilor primite de comitetul rus, forțele lui Denikin amenință acum Kievul și sunt gata de a lua Odessa. Spre Răsărit în vecinătatea Kievului forțele lui Denikin au ocupat între de cale ferată într'adevăr importante pe lângă Volga mișcându-se acum spre Nord de-a lungul râului, spre Saratoff, luând Zolotce. Denikin controlează acum cea mai mare secțiune producătoare de pâine din Rusia Europeană.

Insemnări zilnice

Tremură Carpații

Acum, când sărbătorim a treia aniversare a intrării în război pentru unirea sub un singur steag a neamului și a pământului românesc, cred interesantă pentru cetitorii zărilor noastre interpretarea dată potențialului cutremur simțit la începutul anului 1916 în Carpați, cu deosebire în județul Muscel și Dâmbovița.

Reproduc această interpretare din Nr 2 din 24 Ianuarie al zărilor „România Mare” redactată la București de un grup de ardeleni foști colaboratori ai „Gazetel Transilvaniei”.

De zece zile falnicii noștri Carpați se cutremură în adâncul lor, cuprinși parca de floral pierzării. De trei, patru, ba de alocura de zece ori pe zi frunțile lor străjuite de cerul rece al iernii s'apleacă pe câteva clipe, răspândind teroarea în sufletele muritorilor, cari apleargă uluiți fără a ști unde.

Tremură Carpații noștri. Și bătrânii pricepuți, nesocotind explicațiile învățaților, spun că este aici un semn cereesc. S'a dărimat de cutremur ceatarea lui Țepeș. E un semn Cine ar putea să ni-tălmăcească? Ce va să zică acest semn?

A venit plinirea vremii? De o mie și mai bine de ani acești munți nu se pot adăpăsc decât dar au avut și dureroasa menire de a-l despărți pe cei de același sânge. De o mie și mai bine de ani ei formează pârleazul prin care dușmanul ne-a sfâșiat moșia strămoșească, ne-a sfâșiat sufletul. De o mie și mai bine de ani ne-au auzit plănătele, ne au văzut lughenunchiași de nedreptate...

Acum Carpații se clatină. A înțeles Dumnezeuul neamurilor durerea noastră și vrea acum să-l surpe, ca să nu ne mai despărță? Sau poate, ca un blestem de care nu putem scăpa, o zeitate rea vrea să-l înalțe și mai mult? Cine știe. Prea ne au fost hărăzite multe lovituri până acuma, ca să nu ne așteptăm la orice.

Dar, ori ce ar veni peste noi, un lucru știm: Că a sosit vremea ca acești munți să nu mai formeze hotarul de despărțire între frați. Și, ceace puterile talcitate ale naturii nu vor să facă, vor face volnicii, cari fac să răsună vâlele acestor munți de călătoria biruinței, care va veni. Vrednicia lor va și să războve răutatea atât veacuri.

Și dacă acum, după afirmațiunile geologilor, Carpații se vor înalța, avem credința tare că în curând se vor cutremura din nou în fața avântului, care va duce pe frate la frate, se vor cutremura la cântecul celui va înălța un neam întreg cuprins de bucuria triumfului...

Azi, rețesc rândurile scrise atunci și toată credința coplăcită nevinoavă se sălășuiește din nou în sufletul ce-și vede realizată sfânta viziune.

Laokoon.

Ofensiva polonă continuă

Varșovia. — Înaintarea polonă continuă. Forțele bolșeviste cari au încercat să reziste în regiunea Uiz au fost aruncate spre est, iar trupele polone au ocupat satele Salon și Nowosolki în Wolhina. Recunoașterea polonă a ajuns la linia Karena Stelica Buthia-Ew-lasivca-Roklino. Pe frontul Galiciei, cavaleria polonă a cucerit Zastaw apărât puternic de bolșevici, după care a ocupat fără luptă Priputnia, Radoszowka și alte localități.

Bolșevicii înfrânți se retrag în direcția răsăriteană.

Evenimentele din Ungaria

Cum a căzut arhiducele Iosif
 Budapesta. — Arhiducele Iosif a avut în ultimele zile dese întrevieri cu fostul ministru Vázsonyi pe care îl rugase să mijlocească între el și partidul socialist. Tratatul însă nu au dus la nici un rezultat fiindcă socialistii cu toate garanțiile pe care arhiducele oferea să le dea că nu va păcătu împotriva democrației și nu va lura împotriva republicii, au declarat că nu au și nu pot avea nici un fel de încredere în el.

Viitorul guvern

Budapesta. — Tratatul diferitelor partide democratice pentru alcătuirea noului guvern continuă și sunt conduse de domnii Garami și Vázsonyi. Se afirmă că se va realiza un cabinet de concentrare, care va poseda încrederea țărilor întregi.

Arhiducele decretase starea de asediu

Budapesta. — Indemnând de fostul ministru Lovász arhiducele Iosif avușese intenția de a-și asigura în caz de nevoie chiar și cu mijloace violente situațiunea pe care împrejurările i-o creaseră în Ungaria. Așa de pildă pentru a face imposibilă agitațiunea și eventuale manifestații ale partidului socialist, arhiducele Iosif decretase starea de asediu asupra orașului. Comandamentul trupelor române însă care nu este dispus să sprijinească sau să favorizeze în chip deosebit vreunul din partidele politice a zmul această armă primejdioasă din mâinile arhiducelui prin proclamația afișată pe străzile Budapestei și semnată de generalul Mărdărescu, prin care se constată că deocamdată numai comandamentul trupelor române ar avea dreptul să decreteze starea de asediu la Budapesta, lucru pe care deocamdată nu găsește nici o nevoie să o facă.

Convingându-se arhiducele Iosif că nu se bucură de încrederea poporului și că orice sprijinire din afară nu poate avea nici un rezultat din cauza atitudinii cu desăvârșire nepărtinitoare a armatei române de ocupațiune și văzând că prezența acestuia exclude posibilitatea aplicării ori cărui mijloc violent arhiducele a părăsit totdeodată Budapesta.

Alimentarea Budapestei

Budapesta. — În oraș domnește liniște completă și zi cu zi crește simpatia și recunoștința populațiunii față de armata română de ocupație, care păstrează o atitudine demnă de admirat în toate privințele. Armata a reușit să organizeze întru cânta alimentarea orașului așa că populațiunea are astăzi posibilitatea de a cumpara zilnic alimente deși deocamdată în cantități mai mici.

Starea populației

Budapesta. — Interesul populațiunii față de mișcările politice nu este încă deosebit de mare. Populațiunea este stăpânită încă de o clădă de apatie și se pare că deocamdată îi este cu desăvârșire indiferent cine conduce țara. Doar chestiunea mult discutată a formării noului guvern de coaliție a mai deșteptat interesul maselor trezindu-le la oarecare viață politică.

Informațiuni

Din cauza sfintei sărbători a „Adormirii Maicii Domnului”, ziarul nostru va apărea Vineri la oarele obișnuite.

Publicat în numărul de față articolul publicat de Octavian Goga în „Universul”, după pătrunderea trupelor române în Ardeal.

El tălmăcește starea de suflet din aele zile mari orînduite generației noastre de pronia cernască. Este strigătul de bucurie al triumfului unui gând ce și aștepta de veacuri realizarea. Florul lui are și azi aceași actualitate. Căci de azi înainte pentru veșie nu vor mai exista Carpații, așa cum i au știut moșii și părinții.

La telegrama dlui Iuliu Maniu președintele Consiliului dirigint din prilejul zilei de naștere a M. S. Regelui s'a răspuns următoarele: „Urările căduroase ce-mi adresați cu prilejul zilei de astăzi, și sentimentele ce-mi aduceți din partea acelor, cari acum grație vitejiei ostașului român și țăriei sentimentului național, se adăpostesc sub ocrotitorul acoperiș al patriei unite, au pătruns adânc în inima mea și vă mulțimesc cu toată dragostea ce o port frumosului și credinciosului Ardeal.”
Ferdinand.

O plângere de necrezut din partea unui învățator pensionat care ne arată că nu primește decât o penziune de 680 coroane pe an, iar din 1917 până azi nu i s'a dat nici un ajutor.

În același situație mai mult probabil și alți învățători, cari dintr'un sentiment de mândrie rău înțeleasă tac și sufar. Nu se poate face tot'a-devăr nimic pentru a scăpa dela mizerie niște oameni cari și-au făcut o datorie adesea grea față de neamul nostru?

Zilele acestea își începe activitatea „Secretariatul biroului de presă al C. D.”, în Lugoj, la prefectură. Conducător e dl Alexandru Vasile. Acest secretariat e menit a informa presa din întregul Banat, apoi din Arad, Bichiș și Cenad. Are legătură imediată cu Sibiu și Bucureștii.

Din Ocna Sibiului ni se scrie:

În 18 luna aceasta direcțiunea băilor a pus la cale a serie de serbări, cari, mulțumită activității damelor române din Ocna, au adus bieșilor orfanți un venit curat de circa 13000 coroane.

Nu s'au sfîit frumoasele noastre a servii oaspeților, cu un devotament și ambiție de admirat, dela ora 2 și până noaptea târziu, diferitele mâncări a căror suprataxare a fost destinată orfanilor, fără deosebire de naționalitate.

Ca răsplătă pentru acest act umanitar al damelor române din Ocna-Sibiului, au fi sincera recunoștință a fiștelor nenorocite, pentru cari e un eoroc că neamul nostru nu e tocmai sărac în suflete noobile.

Ziarele parisiene scriu despre măsurile luate pentru ieșirea traulului în Franța.

Prețurile mărfurilor și alimentelor au fost fixate de comisiuni speciale, peste cari supraveghează comisiil speciale, controlând dacă se respectă ordnile date.

Consiliul suprem a publicat Duminecă un extras din nota pe care a trimis-o României săptămîna trecută pentru a o invita a fine cont de rechizițiunile pe cari le face în Ungaria și cari vor fi scăzute din suma datorită ca reparațiuni de către Ungaria României.

La școala civilă de stat pentru băieți din Sibiu înscrierile se fac în zilele de 1-5 Septembrie a. c. dela orele 8-12 a. m. și 2-5 p. m.

Elevii însoțiți de părinții sau tutorii lor să se prezinte la direcțiunea școlii (strada Utezuului Nr. 13) aducând cu ei atestatul școlar, extrasul de botex și atestatul de vaccinare.

Tot atunci se vor ținea și examenele de co-rigență și diferență. Examele particulare se vor ținea începând cu 15 Septembrie a. c.

Băile Rohrbach rămân deschise până la finele lunii Septembrie, în caz de timp favorabil, și număr suficient de vizitatori.

Barbu I. Popescu Miercurea—Sibiu și Elena Precup Sălcuța—Boteni—Dâmbovița, logodiți.

Subcomisarul Smărănd scu din poliția Ramadan, făcând zilele trecute obișnuita revizie a portului, a descoperit într'un sac mare și bine legat la gură pe femeia Florica Constantinescu din București, care sub formă de bagaj intenționa să treacă granița, pentru a-și urma amanțul, — un negru din armata franceză.

Cu actele dresate a fost înaintată sigoranței generale a statului.

Resortul cultelor și instrucțiunii a înființat, pe lângă fiecare liceu de stat românesc, un curs special de limba română pentru elevii de naționalitate străină. Cursurile sunt fără plată și se predau de profesorii de limba română dela liceele respective.

Scopul acestor cursuri este a oferi elevilor străini ocazia de a se introduce în cunoașterea limbii române, spre a putea urma cu succes învățămîntul românesc în școlile secundare naționale.

Tinerimea din comuna Galeș, Piasa Săliște, aranjează o petrecere de vară cu dans și jocul de „Călușerii”, Duminecă după Sf. Marie adevăc în 31 Aug. st. n. în localitatea numită „Bărcul Junilor”, iar seara continuare în Pavilionul de Jos din loc. Începutul la 1 oră p. m. La caz de timp nefavorabil se va ținea în Pavilionul de Jos. Venitul curat e destinat fondului studenților și a eroilor căzuți din loc.

Dna Nell Cornea, delegata „Asociației femeleste” din București va ține Joi 28 August, la ora 6 seara, în sala „Asociației” o conferință despre feminism.

Ziarele vieneze anunță, că poliția a oprit prin ordin sever transportarea alimentelor din comunele din jurul Vienei. Din cauza aceasta prețurile alimentelor s'au urcat cu 50 și 60 la sută.

Di Banciu, farmacist din Săliște (jud. Sibiu) cantă asistent și practicant, pot fi dame. Condițiile verbale.

In ajunul adunării generale a „Asociației”

— Ua apel către membri —

Neputînd reclama, în împrejurările excepționale de azi, taxele dela membri instituțiunii noastre în modul cum se făcea înainte de răboiu, rugăm pe membri de toate categoriile: fundatori, pe viață și ordinari, să binevolască a-și achita — prin mandat poștal — taxa restantă pe anul curent, precum și pe anii precedenți.

Insistăm, mai ales, pentru trimiterea taxei direct la casa „Asociațiunii” (Sibiu, str. Șaguna Nr. 6), de către dnl membri din despărțimintele în care nu s'au luat încă dispoziții pentru înținerea adunării cercuale, s'au dacă aceasta s'a ținut, membrii respectivi nu ș'ar fi achitat taxa la casa despărțămîntului.

Sîm în preajma adunării generale, care sperăm că va fi una din cele mai mărețe din câte a ținut „Asociațiunea” și cum de altfel se și cuvine să fie prima adunare, în România întregită, a celei mai mari și mai vechi societăți culturale a românilor din Ardeal, și celelalte regiuni locuite de poporul nostru din fosta Ungarie.

Sperăm că în vederea acestei adunări generale și a reorganizării ce se impune „Asociațiunii” în urma noulor împrejurări, toți membrii vor trimite mica contribuție ce li se cere, și pe care din orice cauze, nu ar fi putut-o achita în anul din urmă.

Dela filiala „Crucea roșie”

Comitetul filialei Sibiu a „Crucei roșii” aduce la cunoștința publicului, că începînd dela 1 Septembrie să vor ținea pentru membrii „Crucei roșii”, cursuri de Higienă, profilaxia boalelor contagioase, îngrijirea bolnavilor și răniților și pansamentele. Cursurile vor fi predate de dlul medic V. Dumitrescu, G. Preda și A. F. Tămăș în fiecare săptămînă Lunea dela 4-6 ore p. m. în edificiul spitalului corpului VII de armată, iar Joia dela 5-7 ore p. m. în edificiul ospiciului alneajilor. La sfîrșitul cursului care va dura din 1 Sept. până 1 Dec. a. c. elevii vor da un examen. Doritorii de a se înscrie la acest curs să binevolască a se înștiința în biroul „Asociațiunii” — zilnic dela 10-12 ore a. m.

Comitetul filialei a decis aranjarea unei colecte în județul Sibiu pe seama soldaților bolnavi și răniți, cari sunt acum adăpostiți în spitalele din Sibiu. Tot felul de donațiuni — în deosebi alimente — sunt bine primite, și împreună cu o listă a donatorilor — să fie depuse la biroul „Asociațiunii”.

Misiune italiană în Finlanda

Stockholm. — Din Helsingfors se anunță că o misiune italiană a sosit acolo avînd de scop ca prin sfaturile sale obiective să ajute partidele politice pentru realizarea unui echilibru intern. Populațiunea din Finlanda a salutat cu bucurie sosirea misiunii italiene fără a spera însă că sfatul italianilor ar putea contribui în oarecare măsură la clarificarea situației interne.

Grevele din Anglia

Atitudinea guvernului din Londra

Paris. — Din Londra se anunță că comițiunea dintre reprezentanții muncitorilor greviți dela Yorkshire și proprietarii acelor mine, cu s'a ținut zilele trecute la Londra a eșuat ca toate cele de până acuma. Muncitorii contin să fie intrasigenți în cererile lor din cari nu vor să cedeze nimic cu toate că nevoia și foamete chinușe deja multe din familiile greviștilor. Guvernul nu mai vrea să se amestece în aplanarea acestei greve și s'a mărginit numai la faptul a comunica muncitorilor greviști, că guvernul reprimă cu extremă severitate orice încercare a se turba ordinea și liniștea publică. Greviștii sunt acum foarte nedumoriți și se sfătuesc dar ar fi bine sau nu să părăsească atitudinea pașnică și să caute prin mijloace violente asigurarea cordării cererilor formulate față de patroni.

Alimentarea Europei

— Ce spune senatorul american Hoover

„Neue Freie Presse” anunță, că dl Hoover senatorul american, încredințat cu afacerile alimentării Europei a sosit la Viena.

Dl Hoover a declarat următoarele:

— Nu sunt trimis cu vr'o misiune politică ci sunt însărcinat din partea Antantei a face pașii necesari pentru a protejia Europa cu alimente, cărbuni și mașini agricole, până când Europa va fi în situația de a se susține din propriile sale puteri.

Deși în răboiu au dus mulți oameni lipsă de alimente, totuși putm zice, că am scăpat din dezastru. — Recolta e bună și putem spera în tenirea traulului pentru că măsurile necesare pentru efectuarea transporturilor din America au fost luate.

Dl Hoover a mai spus, că cauza principală că a venit la Viena, este continuarea acțiunii de alimentare a celor trei milioane de copii cari din cauza răboiului au fost slab alimentați.

Dl Hoover, în timpul șederel sale în Viena a avut discuții lungi cu misiunea americană pentru alimentație, din Viena, — iar după aceea s'a reîntors la Paris

Împotriva colportorilor de știri

Extras din Ordonanța Nr. 21 și 23

1. Vor fi considerați ca infractori: a) acei cari, fără rea credință, prin la calori publice, gîri, trenuri, pe străzi etc. vor comunica, colporta, comenta în orice chip știri, știri adevărate, știri imaginare, sau știri relative la operațiunile de răboiu, situația și dinlocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

2. Accesii infracțiunea se va judeca în condamnarea de prețori în prima și a doua instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei.

Cînd faptele de mai sus se vor fi săvîrșit în scopul de a spiona, sau trada, să aplică pedepsele prevăzute de legea penale în vigoare în timp de răboiu.

Cenzurat de Al. A. Hodoș

PROSPECT

Sub numirea „Sentinela bancă pentru comerț și industrie” să înființeze o societate anonimă pe acțiuni cu un capital social de cel puțin 2.000.000 cor. Împărțit în acțiuni înscrise pe nume în suma nominală de câte 400 cor.

Sediul societății este orașul Oradeamare. Durata societății e nelimitată. Scopul societății este contribuirea la organizarea vieții noastre economice, ca să servească interesele și nevoile industriale, comerciale și de credit în deosebi în Oradeamare și județul Bihor.

Societatea va fi condusă de un Consiliu de administrație compus din 12 membri. Fundatorii își rezervă dreptul să numească pentru primul period de 3 ani Consiliul de administrație. Deasemenea își rezervă dreptul selecționării subscrierilor ce se ofer.

Censorii (comitetul de supraveghere) îi alege adunarea generală de constituire. În adunările generale fiecare acțiune dă dreptul la un vot dar nime nu poate esersa sub nici un titlu în aceeași adunare generală mai multe voturi decât a 30 a parte a voturilor reprezentate acolo.

Societățile acționare pot fi reprezentate prin un singur plenipotențiat. Voturile acționarilor individuali să pot esersa numai personal, cu excepțiile legale.

Termenul până la care să primesc subscrierii de acțiuni este 15 Septembrie 1919. La subscriere se prătește 30% din capitalul subscris și câte 30 cor. de fiecare acțiune spese de fondare.

Pentru sumele plătite fondatorii subsemnați garantează solidar. Ca locuri de subscripție și plată sunt designate toate băncile românești membre ale „Solidarității”. Ca achizitori, în afară de băncile colectoare, sunt numai cei provăzuți cu autorizație specială iscalită de fondatori.

Adunarea generală de constituire e îndreptățită să fixeze capitalul societății ținînd seamă de subscrierile colectate.

Oradeamare, 16 August 1919.

FUNDATORII:

Dr. Iacob Radu, canonic, prelat papal, Oradeamare
 Dr. Nicolae Zigre, avocat, Oradeamare
 Dr. Ioan Vostinar, primnotar, Oradeamare
 Ioan Mezel, comerciant, Oradeamare
 Mihai Petrovici, comerciant, Oradeamare
 Iosif Gitea, fabricant, Oradeamare
 Dr. Savu Marta, avocat, Oradeamare
 Teodor Ciurpe, secretar comunal, Răbăgani
 Dr. Vasile Major, medic, Oradeamare
 Dr. Teodor Popa, avocat, Oradeamare
 Vasile Negru, industriaș, Vascău
 Hariu Crișan, industriaș, Beiuș
 George Bolcaș, comerciant, Beiuș
 Mihai Poplucă, industriaș, Beiuș
 Petru Fodor, profesor, Oradeamare
 Dr. Ioan Jacob, avocat, Ceica
 Nicolae Dănilă, ing., Budureasa
 Cornel Beșan, primnotar Județan, Oradeamare

Dr. Faust Selăgian, primpretor, Sălard
 Dr. Gelu Egri, avocat, Oradeamare
 Ioan Ovesea, director exec. la Șoimul, Vascău
 Dr. Moise Coș, avocat, Salontamare
 Dimitrie Jonășiu, econom, Oradeamare
 Ioan Ardelean, comerciant, Beiuș
 Alexandru Corolus, comerciant, Vascău
 Sever Sălăgean, administrator dom., Holod
 Atanasie Toader, fabricant și comerciant, Vascău
 Alexandru Gera, canonic on. director dominiat, Beiuș
 Demetriu Marian, inginer silvic, Beiuș
 Vasiliu Cartișu, proprietar, Rogoz
 Teodor Boțea, proprietar, Păușă
 Victor Pop, protopop, Holod
 Dr. Augustin Clavici, primpretor, Beiuș
 Pavel Șerban, administrator dominiat, Oradeamare
 Dr. George Rocsin, avocat, Oradeamare
 Stefan Domocoș, director de consum, Bratca

Lemne de clădiri de vânzare

o parte mai mare de lemne pentru clădiri precum: grinzi și foștane ieftine.

Oferte în scris și deslușiri detaliate în zilele de 29 și 30 August la

Emil Petruțiu

Sibiu, strada Sării Nr. 9.

La îmbolăvirea intestinei, diaree, disenterie

intrebunțați

Veritabilul Vin de Afine

marca „Blwi”, de vânzare la farmacia

Carol Müller

Sibiu, piața mare Nr. 10.

Aduc la cunoștința onor. dame că mi-a sosit cele mai noi

modele Parisiene și Vieneze

precum și un bogat asortiment de

pălării de velour și de păsli.

Sorimente alese de Voaluri de automobile și Voaluri de mirese.

Cu toată stima

R. Neumann

salon de mode.

AUTOMOBILE

noi și uzate precum și toate accesoriile

se caută spre cumpărare.

Depozit. de articli fotografice KUNTE

Sibiu, Piața mare 19.

Camioane-Automobile 3 tone

RENAULT

Livrabile cu incepere dela 31 August, se pot cumpăra în condițiuni avantajoase de la

GR. CRISTEA & Cie.

București, Calea Victoriei Nr. 102. — (Piața Palatului Regal)

Pierderea e mare pentru acei ce nu se abonează, nu citesc sau nu și publică anunțurile lor în

Argus Marele ziar economic și juridic

888 8-10

Telefon 6/93 București, Strada Sărindar, 14. Telefon 6/93

cel mai vechiu și mai citit ziar zilnic al Comerțului, Industriei și Finanței

ZILNIC 100.000 CITITORI

ARGUS publică în fiecare zi: un Buletin asupra situației politice din țară și străinătate

Bursele de Valori și Mărfuri din România Mare și din toată lumea

Anunțuri: Lei 125 Linia, Corp 7. Abonamente: Lei 80 pe i an: 40 Lei 6 luni

Pielăria „Propășirea”

George Alimănescu

București

Strada Decebal Nr. 5.

Anunț onorata sa clientelă, că i-a sosit un mare transport de pielărie, ca talpa, croponane, cheveruri, boxuri, antilope și veluri, diferite culori, toate de leam etc.

Toate cu prețuri convenabile.

Subsemnata Societate primește pe lângă condițiuni favorabile

2 învățăcei

cu cel puțin 2 clase gimnaziale sau reale și o

caifă de brânșă băcăniei

„CONSUM” societate pe acțiuni

Blaj.

PĂHARE și CANE pentru apă

BORCANE pentru compot, dulceturi și crastaveți

MOBILE pentru bucatării

MAȘINI de bucatării

MAȘINE pentru spălat.

MĂTUȘI de găteje.

LOȘNIȚE de poame

COȘURI de voiaj și de rufe.

en gros și en detail

JOSEF JIKEL

Str. Cîsnădiei, 47.

Transporturi maritime și terestre

Serviciuri prin trenuri speciale, sub paza militară din Franța la: București, în Moldova, Transilvania, Bucovina, Basarabia și Bănat.

Se ridică mărfurile din orice oraș din Franța.

Reexpedițiuni din București pentru întreaga țară și provinciile alpine.

M. de BROUSSE-Paris.

Singura Casă Franceză avînd sucursala la

București: 2 Str. Bursei (Pal. Soc. Asig. „GENERALA”)

Țigla mare și mică

de Bohn și Lugoș, trimis la ori care gară cu vagonul, pe lângă preț moderat

Teodor Vulpe, depozit de țigla, lemne și scânduri, Orăștio.

Zahăr vinde în mare

„Infrățirea”

SIBIU, STR. BRUKENTHAL, No. 47.

Gr. Cristea & Co.

AUTOMOBILE

BUCUREȘTI, Calea Victoriei 102. — (Piața Palatului Regal)

Vinde: Cauciucuri „MICHELIN”

Accesorii și orice materiale pentru reparații de automobile și cauciucuri

Prețuri convenabile